

عنوان مقاله:

بررسی تاثیر ساختار نظام بین الملل برمناسبات آبی ایران و افغانستان پیرامون هیرمند در دوره پهلوی اول و دوم

محل انتشار:

کنفرانس ملی رویین تن سازی سیستان (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

حسینعلی عنایت مهری - استادیار، گروه حقوق، دانشگاه ملی زابل، ایران

حسن رزمی - پژوهشگر بومی حوزه رودخانه هیرمند و کارمند دانشگاه زابل

خلاصه مقاله:

رودخانه بین المللی هیرمند در مرز بین ایران و افغانستان در منطقه سیستان واقع شده است. این رودخانه با عمری به قدمت تاریخ باعث ایجاد حیات و تمدن در دشت سیستان شده است. با جدایی افغانستان و تعیین مرزهای بین المللی با این کشور، افغانستان در بالادست رودخانه شریان رود را بدست خود گرفته و تا به امروز اختلافاتی بابت حقا به بین دو کشور بوجود آمده است. در این مقاله به بررسی تاریخی اختلافات ایران و افغانستان در دو دوره پهلوی اول و دوم پرداخته می شود و با توجه به شرایط سیاسی داخلی و بین المللی متفاوت از هم در این دو عصر در کشور ما مولف را بر آن داشت تا در عین مقایسه این دودوره، از منظر نقش آفرینی ساختار-کارگزار، (عاریت گرفته شده از نظریات رئالیسم) به تحلیل این مساله بپردازد. سیاستمركز پس از قاجاریه در ایران و دیکتاتوری با هدف ثبات داخلی و حسن روابط با همسایگان، با هدف به ظاهر عدم وابستگی به قدرت های بزرگ بین المللی از طریق ائتلاف منطقه ای از یک سو و عدم قطب بندی قدرت در نظام بین الملل، اما در عصر پهلوی دوم مجموع عوامل سیاسی داخلی - همچون درآمدهای بالای نفتی و افزایش سطح رفاه و چشم انداز آینده اقتصادی رو به رشد از یک سو و در نتیجه عدم احساس نیاز به توسعه کشاورزی و رو آوردن به صنایع در کشور، همه این عوامل با سنگینی بیشتر نقش ساختار نظام بین الملل، دست به دست هم داده و با هدف اینکه افغانستان به دام کمونیسم نیافتد، با تشویق ایالات متحده از فشار بر این دولت در مذاکرات آبی ممانعت به عمل آمده و نتیجه آن معاهده آبی ۱۳۵۱ شد.

کلمات کلیدی:

ساختار نظام بین الملل، رودخانه بین المللی هیرمند، دوره پهلوی اول و دوم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1345906>

